

Біле озеро -- справжня поліська перлина. І так важливо зберегти його для прийдешніх поколінь, захистити від техногенного наступу, а то й людської байдужості. Адже тут переплелася чимало інтересів різних організацій, відомств, зокрема й колективу Рівненської АЕС. Як бути? Про це якраз і йшлося на одному із засідань постійної комісії обласної ради з питань екології та охорони навколишнього середовища.

Попереду -- велика організаторська робота. Сьогодні ж -- розповідь рівненського журналіста про унікальність Білого озера.

ВЕЧІРНЄ літнє Біле озеро зустрічає нас не дуже привітно -- хвили із зойками б'ються об берег, аж шурхотить пісок. Наче дзвони, відзвонюють ланцюги на прикутих до берега човнах. Цей вир і лякає, і приваблює одночасно якоюсь тасмнічістю. Аж не віриться, що ота сила, така стихія може бути лагідною, як доводилося чути від тих, хто тут відпочивав.

Обертаюся назад. Зовсім близьенько за плечима маленькі будиночки туристичної бази "Райдуга".

Хтось із моїх супутників схиляється над водою, зачерпує у пригорщі і відразу вихлюпує воду:

-- Бр-р-р-р, яка ж холоднюча.

-- Справді, у такій воді хіба що "моржам" купатися, -- погоджуюся, зачерпнувши і собі льодової вологи...

-- А казали, що в Білому озері вода, як чай, -- хтось третій підсумовує розчаровано.

З нікудишнім настроєм і пішли ми на свій перший білоозерський нічліг. Вночі бушувала злива. Під ранок стало тихо-тихо, і спалося дуже солодко.

Прокинувся, а у віконце сонце заглядає. Все перемінилося. Відразу б'жимо до озера. Його наче підмінили за ніч: дише спокоєм, лагідністю. Заходимо у воду. Хвили, неначе муркотливі кошенята, лащать до ніг, теплі-теплі. А поруч -- руку простягни -- сонце озерною водою

умивається. І, о диво, цим золотим м'ячиком граються рибки. Заходжу в озеро по шию, дивлюся в глибину і бачу пальці власних ніг. Отака прозора, чиста вода. Знавці згодом розповіли, що вона дуже багата на гліцерин, що на очах гоїть всілякі подряпини.

Чи ж не оця прозорість дала водоймищу таку чудову назву Біле озеро? А може від білих туманів пішло його ім'я? Їх над водоймищем ми також через кілька днів із захопленням спостерігали.

Минали дні відпочинку. У розповідях "старожилів "Рай-

дуги" пізнавав тасмніці Білого озера. У ньому найбільше водиться лящ, підлящик, язь, щука, карась, короп тощо, і найдивніше диво -- вугор. І хоча не доводилося чути, щоб хтось тут спіймав щуку восьмипудову, як це було з історичною щукою імператора Фрідріха Барбаросси, проте шестикілограмову зубасту один із спінінгістів виловив на моїх очах.

Та ми розповімо про вугрів. Ця риба -- справжня тасмніця. Зовнішнім виглядом вона нагадує довжелезного чорного плазуна. Живе, нагу-

люється в Білому озері, а коли настає пора розмножуватися, як свідчить наука, вирушає до Саргасового моря. Прийнято вважати, що те море -- єдине у світі нерестовище вугрів. Туди добираються вони руслами рік, за течією. Є приклади, коли риби по росі долають безводні ділянки шляху.

Завершивши такий похід, вугри відкладають ікру і гинуть. Захоплене Гольфстрімом потомство вугра пливе до Європи, де потрапляє у ріки, по яких уже запливає у наші водойми, у яких сприятливі для цієї риби умови. Їх, таких водойм, небагато в Україні. Це -- волинські Шацькі озера і рівненське Біле озеро.

Тут натрапили і на розкішне болото з назвою Коза-Бережина. Кажуть, що на болото перетворилася річка Бережина.

У Біле озеро тече невеличка річка. Низенькі береги, наче на арматурі, тримаються на химерно переплетених прутах вільхового коріння. Річка не безіменна. Місцевий рибалка, який тут "ст'юбав" карася та коропа, сказав, що вона має назву Вирок.

На березі Білого озера я натрапив на ще одне диво -- колонії квітів, які нічим, окрім того, що дещо менші, не відрізняються від декоративних кал. На жаль, ніде в літературі не натрапив на опис цих квітів. Тож для себе назвав їх міні-калами. Без сумніву, вони -- посестри зозулиних черевичків. А які журавлині розвоі! В тому ж урочищі Коза.

Запам'яталися мені і білоозерські солов'ї...

Нині Біле озеро має чимало проблем. Відрадно, що воно з ними не залишене напризволяще, адже віднесення його до Рівненського заповідника означає і збереження, і вивчення.

Петро ВЕЛЕСИК.